

Celý text si můžete přečíst na adrese: [10.1787/how_life-2017-en](https://data.oecd.org/how-life/10.1787/how_life-2017-en)

Jak se máme? 2017

Měření pohody

Přehled v českém jazyce

Jak se máme v roce 2017?

Co je předpokladem dobrého života? Ačkoli bohatost lidské zkušenosti nelze zachytit pouze pomocí čísel, je důležité, aby statistiky utvářející veřejnou politiku odrážely jak materiální životní podmínky lidí, tak kvalitu jejich života. To zahrnuje změny, k nimž během života dochází, to, jak se liší životy různých skupin obyvatelstva, a zda je dnešní pohody dosahováno na úkor vyčerpání zdrojů určených pro budoucnost. Tento čtvrtý ročník studie Jak se máme? si klade za cíl tuto potřebu splnit a přinést přehled pohody lidí v zemích OECD a partnerských zemích.

Některým se žije lépe, ale řada aspektů pohody zaostává

Finanční krize měla hluboký a dlouhodobý dopad na životy lidí a zejména na jejich zaměstnání. Pokud se podíváme na změnu pohody od roku 2005, kapitola 1 ukazuje, že lidé se mají určitým způsobem lépe, ale od dob krize je pokrok pomalý a řada aspektů pohody zaostává. Příjmy domácností a průměrné roční příjmy se od roku 2005 v souhrnu zvýšily o 7 %, resp. 8 % - to je však zhruba polovina míry růstu zaznamenané v letech 1995 až 2005. Podíl osob žijících bez přístupu k základním hygienickým podmínkám (který byl v zemích OECD již nízký) klesl přibližně o třetinu a více lidí uvádí, že se v noci cítí venku bezpečně. A ačkoli se průměrná střední délka života v OECD v roce 2015 zastavila, celkově vzrostla téměř o dva roky.

Navzdory těmto ziskům se jiným aspektům pohody nedařilo držet krok. Zhruba v polovině všech zemí OECD zůstává dlouhodobá nezaměstnanost vyšší než v roce 2005 a nejistota na trhu práce je přibližně o třetinu vyšší než v roce 2007, kdy byla měřena poprvé. V porovnání s léty před krizí poklesla volební účast, lehce se snížila průměrná spokojenost v zemích OECD a podíl osob, které cítí podporu přátel a rodiny, se snížil o tři procentní body. Co se týče zdrojů, které podporují pohodu, obraz zůstal během doby smíšený. Pokrok, kterého bylo u některých ukazatelů dosaženo (např. pokles emisí skleníkových plynů na obyvatele, omezení kouření, větší investice do výzkumu a vývoje a vyšší vyprodukovaná hospodářská aktiva), je vyvážen zhoršením podmínek u jiných ukazatelů (např. rostoucí dluh domácností ve většině zemí, klesající čisté finanční jmění vlády, rostoucí obezita a klesající důvěra ve vládu).

Mnoho tváří nerovnosti

Nerovnost se může dotýkat všech aspektů života lidí. Kapitola 2 zvažuje nerovnosti v oblasti pohody z několika různých pohledů: od rozdílů mezi horní a dolní částí distribuce až po rozdíly v pohodě na základě pohlaví, věku a vzdělání. Ukazuje, že ačkoli jsou některé společnosti rovnější než jiné, ve všech zemích OECD existují oblasti s vysokou i nízkou nerovností. Nerovnosti se také vzájemně ovlivňují, přičemž znásobují nevýhody. Například u lidí spadajících do skupiny 20 % osob s nejvyšším příjmem je dvakrát pravděpodobnější, že uvedou, že jsou vysoce spokojeni se svým životem, než u lidí, kteří spadají do

skupiny 20 % osob s nejnižším příjmem. A u lidí, kteří jsou vysoce spokojeni se svým životem, je čtyřikrát pravděpodobnější, že uvedou, že se těší dobrému zdraví, než u lidí s nízkou životní spokojeností. Mnoho lidí v zemích OECD nemá finanční rezervu, kterou potřebují k ochraně před příjmovými šoky. Podle údajů z 25 zemí OECD by se více než třetina lidí ocitla v chudobě, pokud by se měli vzdát svého tříměsíčního příjmu.

Migranti čelí násobným výzvám ohledně své pohody

V průměru se 13 % obyvatel zemí OECD narodilo v zahraničí. Migranti tvoří rozmanitou skupinu jak napříč zeměmi OECD, tak v jejich rámci: od vysoce kvalifikovaných odborníků hledajících nové příležitosti až po osoby utíkájící před válkou a chudobou. Kapitola 3 ukazuje, že život v jejich nových domovech může přinášet řadu výzev týkajících se jejich pohody. Medián příjmu migrantů je o 25 % nižší než v případě lidí narozených v tuzemsku a medián čistého jmění je o 50 % nižší. Ačkoli naděje migrantů na nalezení zaměstnání jsou stejné jako naděje lidí narozených v tuzemsku, je u nich pravděpodobnější, že budou pracovat v "nespolečenských" hodinách, budou zastávat pracovní místa s nízkou mzdou a budou vystaveni rizikovým nebo škodlivým pracovním podmínkám. V mnoha případech migranti rovněž nejsou schopni co nejvíce využít schopnosti, které si s sebou přinášejí: téměř 30 % migrantů s terciárním vzděláním je pro své zaměstnání příliš kvalifikovaná, přičemž u lidí narozených v tuzemsku jde o 20 %. Kromě horších pracovních podmínek migranti čelí také horším životním podmínkám: 1 ze 4 migrantů uvádí, že v oblasti, kde bydlí, je vystaven znečištění ovzduší a hluku, přičemž u lidí narozených v tuzemsku je to 1 z 5; a 41 % migrantů žije v podřadném nebo přeplněném bydlení, oproti 27 % lidí narozených v tuzemsku. Migranti ve většině posuzovaných zemí OECD také uvádějí horší zdravotní stav, nižší sociální podporu a nižší subjektivní pohodu než lidé narození v tuzemsku. Je však třeba dosáhnout podstatného pokroku při měření pohody migrantů, zejména proto, že je často obtížné provést průzkum domácnosti u nejzranitelnějších skupin.

Propast mezi veřejnými institucemi a lidmi, kterým slouží

Obavy po mnoho let vyvolává stálý pokles volební účasti v zemích OECD. Kapitola 4 ukazuje další ohledy, ve kterých se lidé cítí vzdáleni od veřejných institucí, jež jim slouží. Více než polovina obyvatel zemí OECD se domnívá, že v jejich vládě je široce rozšířená korupce. Důvěra ve veřejné instituce od roku 2005 poklesla a pouze 33 % lidí má pocit, že se může vyjádřit k tomu, co dělá vláda. Vzdálenost narůstá u těch, kteří jsou nejméně dostatečně zastoupeni ve veřejném životě: u lidí bez vyššího sekundárního vzdělání je méně pravděpodobné, že budou mít pocit, že se mohou vyjádřit k politickým rozhodnutím, v porovnání s těmi, kteří dosáhli terciárního vzdělání. Uváděná volební účast je o 13 procentních bodů nižší u lidí spadajících do skupiny 20 % osob s nejnižším příjmem v porovnání s lidmi ze skupiny 20 % osob s nejvyšším příjmem. Evropané jsou obecně spokojeni s pořádáním voleb, ale daleko méně jsou spokojeni s politickými opatřeními, která mají snížit nerovnosti. Spokojenost s veřejným vzděláváním a službami zdravotní péče se v jednotlivých zemích značně liší, ale obvykle je vyšší mezi lidmi, kteří těchto služeb využili nedávno. To naznačuje, že při utváření pohledů lidí záleží na zkušenosti.

© OECD

Tento přehled není oficiálním překladem OECD. OECD-oversettelse.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

Přečtěte si na portálu OECD iLibrary plné znění anglické verze!!

© OECD (2017), *How's Life? 2017: Measuring Well-being*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/how_life-2017-en